11STIJD

BUSINESS MAGAZINE ELFSTEDENHAL

'We hebben nieuwe helden nodig'

ALS DE TOCHT KOMT, IS DE ELFSTEDENHAL HET EPISCH CENTRUM

JAN BAKKER - VOORZITTEN ELFSTEDENVERENIGING

OG Capitals: van zelfgenaaide shirts naar de eredivisie

LEEUWARDEN MOET WETEN WAT HIER GEBEURT

PIETER POELSMA & IVAN PAKAN

Olympisch kampioen Jens van 't Wout:

Shorttrack is een videogame op ijs

11STEDENHAL

De Elfstedenhal:

DE PLEK WAAR WATER VERANDERT IN IJS.

IJS, PLEZIER WORDT

EN ONTMOETINGEN PLAATSMAKEN VOOR VERBINDING.

11STEDENHAL

12 | OLYMPISCH KAMPIOEN JENS VAN 'T WOUT
SHORTTRACK IS EEN VIDEOGAME OP IJS

6 | **ACHTER DE SCHERMEN**

8 | **KOP OVER KOP**

16 | **MEER DAN IJS**

18 | **ELFSTEDENTOCHT**

22 | **SCHOOLSCHAATSEN**

24 | **OG CAPITALS**

26 | **(H)EERLIJKE KOFFIE**

28 | **EVENEMENTEN**

30 | **SNERTWEER!**

COLOFON

11STIJD BUSINESS MAGAZINE IS EEN UITGAVE VAN DE ELFSTEDENHAL | **REDACTIE** MARK GARMANN, MANON FERWERDA, KIM MIEDEMA
FOTOGRAFIE NICK DE JAGER, JAN HESSEL BOERMANS, MANON FERWERDA, FRANK MEESTER, WIEBE SIETZE | **TEKST** BERT KOBUS
VORMGEVING MANON FERWERDA **DRUK** VAN DER EEMS | **OPLAGE** 150

Samen op het ijs, samen vooruit

WELKOM IN SEIZOEN 2026-2027!

De Elfstedenhal is veel meer dan alleen een ijsbaan. Het is de plek waar topsport en breedtesport elkaar versterken, waar Friese historie en toekomst samenkomen en waar dromen op de schaats worden waargemaakt. Maar bovenal is het een plek van ménsen. Van bevlogen sporters, betrokken bezoekers én een ijzersterk zakelijk netwerk. Met zo'n 90 prachtige bedrijven die als partner aan ons verbonden zijn, beschikken we over een unieke verzameling aan kennis, ondernemerschap en drive.

Voor het nieuwe seizoen slaan we een nieuwe weg in. Een weg met een fris elan en veel energie. Waar we voorheen wellicht vaak ons eigen spoor trokken, ligt de absolute focus dit jaar op ***verbinding****. We willen jullie als partners niet alleen dichter bij de Elfstedenhal brengen, maar bovenal dichter bij elkaar. Om echt het verschil te maken, elkaar te versterken en nieuwe zakelijke en maatschappelijke kansen te verzilveren, hebben we elkaar namelijk simpelweg nodig. Alleen ga je misschien sneller, maar samen komen we écht verder.*

Dit gloednieuwe magazine is de perfecte aftrap van die nieuwe koers. Op de volgende pagina's leest u de verhalen ín en achter onze hal. Zo deelt Jens van 't Wout zijn visie op de vitale wisselwerking tussen de top en de breedte, neemt Jan Bakker ons mee in de onlosmakelijke connectie met de Elfstedentocht, en komen uiteraard ook diverse sponsoren zelf aan het woord over hun drijfveren.

Maar we laten het dit seizoen absoluut niet bij woorden alleen. Vanuit de businessclub introduceren we een dynamisch programma. We gaan verrassende en energieke activiteiten organiseren, zowel in onze vertrouwde Elfstedenhal als daarbuiten. Alles om de drempels te verlagen, het netwerk te activeren en elkaar echt te leren kennen.

Ik kijk er enorm naar uit om deze nieuwe weg samen met jullie te ontdekken. Laten we de schaatsen onderbinden, het frisse elan omarmen en er een fantastisch, verbonden seizoen van maken!

Met sportieve en ondernemende groet,

Mark Garmann
Zakelijke markt, Elfstedenhal

ACHTER DE SCHERMEN BIJ DE ELFSTEDENHAL

‘VAN IJS KRIJG IK NOG ALTIJD VLINDERS IN MIJN BUIK’

Dagelijks trekken honderden schaatsers hun rondjes over het ijs van de Elfstedenhal. Achter die strakke ijsvloer gaat het nodige vakmanschap schuil. Herman Rakers en zijn collega-ijsmeesters zijn er elke dag mee bezig. Een gesprek over osmosewater, liefde voor het vak en de dagelijkse jacht op het perfecte ijs.

Wat is het geheim van goed schaatsijs?
Herman: “Dat begint met goed water. We bouwen de ijsvloer laagje voor laagje op met sterk gezuiverd osmosewater. Het oog wil ook wat, dus gebruiken we kalk om het ijs mooi wit te maken. Wit oogt snel. En snel ijs, dat willen we natuurlijk allemaal. Tot slot gaat er nog één geheim ingrediënt in: heel veel passie en liefde.”

Wanneer weet je: dit is écht goed ijs?
“Na bijna vijftien jaar voel je dat. Als we ’s morgens binnenkomen, kijken we meteen hoe de baan erbij ligt. Vervolgens blijf je ermee bezig. Bijna iedere dag zijn we aan het optimaliseren: een beetje afschaven, ergens iets bijdoen. Goed ijs maken is nooit een kwestie van één keer instellen en klaar.”

Wat maakt de Elfstedenhal zo’n snelle baan?
“De installaties, de omstandigheden in de hal en natuurlijk hoe wij het ijs verzorgen. Alles moet op elkaar zijn afgestemd. Mensen komen van heinde en verre voor ons ijs. Ook dat motiveert om elke dag weer de best mogelijke ijsvloer neer te leggen.”

Doe je voor grote wedstrijden een tandje extra?
“Ons ijs moet altijd top zijn. Of er nu kinderen komen schoolschaatsen, shorttrackers trainen of ijshockeyers het ijs op gaan. Bij een groot evenement besteed je er toch nét wat extra tijd en aandacht aan. Vergelijk het met het gras in een voetbalstadion: voor een belangrijke wedstrijd wil je dat het er perfect bij ligt.”

Waarom blijft ijsmeester zo’n mooi vak?
“Ik houd van ijs, van schaatsen en van alles wat erbij komt kijken. Dat gevoel is na al die jaren niet verdwenen. Als we vanaf september weer met de ijsvloer bezig gaan, begint het toch te kriebelen. Ja, je zou kunnen zeggen dat ik nog steeds vlinders in mijn buik krijg van ijs.”

ZEVEN IJSMEESTERS, ÉÉN IJSMISSIE

Herman Rakers is al bijna vijftien jaar ijsmeester en begon zijn vak in de oude Leeuwarder ijshal. In de Elfstedenhal vormt hij samen met Jesse, Dennis, Bernard, Arjen, Wikje en Lieuwe het team van zeven ijsmeesters. Met z’n zevenen zorgen ze ervoor dat het ijs er elke dag tiptop bij ligt. En als het schaatsseizoen is afgelopen? Dan is het ijs gesmolten, maar het werk niet: de zomer gebruiken ze voor onderhoud aan de hal en de installaties.

KOP OVER KOP

Mark Tromp en Michel Postma over hun liefde voor het ijs én de Elfstedenhal

Op het ijs bepaalt de kopgroep het tempo. Wie voorop rijdt, trekt de rest mee. Zo werkt het ook met de partners van de Elfstedenhal. Dankzij hun betrokkenheid kan er méér op en rond het ijs. In de rubriek Kop over Kop zetten we twee partners in de schijnwerpers: Mark Tromp van 2BMade en Michel Postma van Neways Electronics International. Wat drijft hen om voorop te rijden?

‘HET BEGINT VOOR MIJ MET MENSEN ONTMOETEN’

Mark: “Onze jongste dochter Isis is echt ice-minded. Vanaf haar vijfde/zesde wilde ze al schaatsen en inmiddels staat ze meerdere keren per week op het ijs. Ze kunstschaatst en gaat straks ook ijshockeyen. Zelf pak ik af en toe een baantje als zij hier sport. Ik ben een kind van de jaren tachtig. Schaatsen kreeg je gewoon mee en voor mij hoort het er nog altijd bij. Door Isis kwamen we steeds vaker in de Elfstedenhal. Ook zakelijk was er al een relatie, omdat wij onder meer de zomer- en kerstpakketten leverden. Zo is het partnership ontstaan. Dit jaar maken we de stap naar Goud. Dat voelt heel logisch, omdat onze band met de hal alleen maar sterker is geworden.

Wat ik vooral mooi vind, is alles wat er ín en rond de ijshal gebeurt. Zo hebben mijn vrouw en ik het ijshockey ontdekt toen Isis tijdens een jubileumwedstrijd een demonstratie mocht geven. Ik weet nog dat ik na de face-off dacht: wat gebeurt hier? Die snelheid, die dynamiek, die mentaliteit. Fantastisch.

En dan heb je de businessclub. Natuurlijk doe je zaken met elkaar, maar daar begint het voor mij niet mee. Het gaat om mensen ontmoeten, een praatje maken, samen die jaarlijkse rally rijden en elkaar leren kennen. Daar ontstaan vanzelf nieuwe contacten uit. Die laagdrempeligheid, die positieve vibe, ergens samen deel van uitmaken: daar geniet ik van.”

MARK TROMP

Eigenaar 2bMade
www.2bmade.nl

‘HET IS EEN BEETJE ONS TWEEDE HUIS GEWORDEN’

Michel: “Met schaatsen heb ik altijd veel gehad. In 1997 heb ik zelf de Elfstedentocht gereden. Ik was 25 en reed hem uit. Toen de Elfstedenhal er kwam, was de verbinding dan ook snel gemaakt. Volgens mij waren we zelfs een van de eerste sponsoren.

Inmiddels is de hal voor onze vestiging in Leeuwarden een beetje een tweede huis geworden. We gebruiken hem voor break-out-sessies, brainstorms en klantendagen. De faciliteiten zijn goed, het is dichtbij en je zit hier op een bijzondere plek. Alleen al het uitzicht op de 400-meterbaan geeft zo’n bijeenkomst een andere sfeer.

Dat merken we vooral als we collega’s uit de regio Eindhoven en Duitsland ontvangen. Die vinden het prachtig om in de hal te zijn en iets van dat Elfstedengevoel mee te krijgen. Ook voor onze klanten is het een mooie plek om af te spreken.

Tegelijk vinden we die lokale verbinding belangrijk. We willen laten zien dat Neways hier in Leeuwarden zit en onderdeel is van de regio. Via de Elfstedenhal ontmoet je andere bedrijven en mensen op een laagdrempelige manier. Het is een leuke club, zonder veel poeha. Dat past bij ons.

En mocht die Elfstedentocht nog een keer komen? Dan wil ik hem zeker weer rijden. Ik zal er wel wat voor moeten doen, maar die uitdaging ga ik graag aan. Als hij komt, wil ik er gewoon staan.”

MICHEL POSTMA

Managing Director Neways, vestiging Leeuwarden.
www.newayselectronics.com

11 KEER ELFSTEDENHAL

1

Wist je dat?

We per seizoen maar liefst **22.162**

kopjes warme chocolademelk verkopen. Dat is ruim **5.500** liter warme choco!

2

Per seizoen

slijpen

we ruim

4.000

paar schaatsen, zo kan iedere bezoeker weer scherp het ijs op!

3

Wist je dat... een rondje over de 400-meterbaan precies

400 meter is?

Ja, die konden we niet laten liggen.

4

Wist je dat... onze medewerkers op een drukke dag gemiddeld

25.000 stappen

zetten? Dat is

62,5 keer

de 400-meterbaan rond!

5

Onze dweilmachine legt op de 400-meterbaan maar liefst 3.120 km per seizoen af. Dat is van

Leeuwarden naar de Noordkaap!

6

EVEN REKENEN...

Onder onze ijsvloeren ligt

84 kilometer

aan CO_2-leiding en bovenop ligt maar liefst

8.400 m² ijs.

Kortom: een heleboel meters leiding én een heleboel vierkante meters schaatsplezier.

7

De Elfstedenhal is de

Startlocatie

van een eerstvolgende

Elfstedentocht.

Wij hopen op een koude winter!

8

Wist je dat....

de Elfstedenhal in de winter

170

personeelsleden heeft en in de zomer maar 20?

9

Wist je dat... het getal **11** op verrassend veel plekken in de Elfstedenhal terugkomt? Tel ze maar eens!

10

Hoeveel keer per seizoen zeggen we: 'Dat regelen we wel even'? Uiteraard, altijd :),

Klant is koning!

11

Wist je dat...

de Elfstedenhal op

11-11 2026

11 jaar

bestaat?

OLYMPISCH KAMPIOEN JENS VAN 'T WOUT OVER DE LIEFDE VOOR HET SPEL EN ZIJN 'THUISBAAN' LEEUWARDEN

'SHORTTRACK IS EEN VIDEOGAME OP IJS'

FOTO: NICK DE JAGER

‘De NK’s in de Elfstedenhal zijn de gaafste die ik heb meegemaakt.’

Drie olympische titels, meerdere wereldtitels en een hele rits EK-medailles. Wat valt er voor shorttracker Jens van ’t Wout (24) eigenlijk nog te winnen? En wat drijft hem om iedere dag nóg beter te willen worden? Over dat laatste hoeft hij niet lang na te denken. “Ik hou gewoon ontzettend veel van het spelletje.”

“Eigenlijk heb ik helemaal niet zoveel talent voor sport”, zegt Jens van ’t Wout. Het klinkt merkwaardig uit de mond van een drievoudig olympisch kampioen. “Zet mij op een andere sport en ik bak er weinig van. Als ik een bal moet gooien of trappen, gaat hij zeker niet rechtdoor.” Thuis kunnen ze er wel om lachen. Gelukkig hebben ze voor Jens het shorttrack uitgevonden, klinkt het daar.

Jens groeide op in Canada en begon, zoals zoveel kinderen, met ijshockey. Totdat broer Melle daarbij een zware hersenschudding opliep. Voor hun ouders reden om de broers van het ijshockey te halen. Zo kwamen ze bij shorttrack terecht. Jens moest er aanvankelijk weinig van hebben. Als stoere ijshockeyjongen zag hij zichzelf niet in zo’n strak schaatspak. “Ik heb lang geweigerd zo’n ding aan te trekken. Ik ging gewoon in mijn joggingbroek.”

De snelheid van het shorttrack trok hem uiteindelijk over de streep. “De wind langs mijn oren, hard door die bochten: machtig.” Maar rond zijn zestiende ontdekte Jens wat hem écht greep: de tactiek. “Ik zie shorttrack als een soort videogame. Dat tactische spelletje goed spelen, vind ik het allerleukste.”

‘Zoveel mogelijk wapens ontwikkelen’

Want wie vanaf de tribune alleen negen schaatsers zo snel mogelijk rondjes ziet rijden, mist volgens Jens het mooiste deel. Een shorttracker leest voortdurend de race. Wie rijdt voor hem? Wie achter hem? Moet hij blokkeren, wachten of juist aanvallen? “Ik denk dat ik zeventig procent van een rondje om me heen kijk. Misschien kijk ik maar dertig procent echt vooruit.”

Een volledig raceplan heeft daarom weinig zin. “Je staat met negen man aan de start en die hebben állemaal een plan.” Veel beter is om zoveel mogelijk ‘wapens’ te ontwikkelen: andere lijnen rijden, positioneren, blokkeren, op verschillende manieren inhalen. Op de training oefent Jens ze eindeloos, zodat hij tijdens een race instinctief kan reageren. Daarin is hij nog lang niet uitgeleerd. Zelfs na drie olympische titels en een hele rits WK- en EK-medailles hoeft hij niet lang na te denken over wat hem motiveert. “Er zijn nog steeds inhaalacties die ik iemand heb zien doen maar zelf nog niet kan. En ik wil tactisch één van de beste shorttrackers ooit worden.”

Daarvoor moet hij ook dingen doen waarvan hij minder houdt. Wielrennen bijvoorbeeld. “Vind ik echt afschuwelijk.” Toch zat hij onlangs tijdens een trainingsweek 16,5 uur op de fiets. Want zonder conditie geen ruimte voor risico’s en tactiek. “Als je straks alleen maar bezig bent om de rit bij te houden, kun je niet spelen.”

Leeuwarden is toch een beetje mijn thuisbaan

Een deel van zijn schaatsverhaal ligt in Leeuwarden. Jens en zijn broer Melle sloten zich aan bij Trias Shorttrack om de relay te kunnen rijden op het NK. Omdat Jens bij het Regionaal Talentcentrum (RTC) trainde en Melle al bij de nationale selectie zat, waren ze voor trainingen vaak elders te vinden. Toch werd Trias hún club.

Jens komt nog altijd graag naar de Elfstedenhal. Zeker voor de NK’s. “De gaafste die ik heb meegemaakt. De sfeer is superleuk, het ijs goed. En ja, het voelt toch een beetje als mijn thuisbaan.”

Inmiddels kijken de broers ook verder dan hun eigen prestaties. “We doen er alles aan om de sport groter te maken.” Met resultaat. Na de Spelen kregen ze berichten van clubs waar trainingsuren vol zaten en zelfs wachtlijsten ontstonden. “Wij zijn er misschien nog vier jaar, misschien acht. Maar we willen dat shorttrack ook daarna blijft groeien.”

Daarvoor moeten kinderen wel de kans krijgen om het ijs te ontdekken. Talent is daarbij niet het eerste waar Jens aan denkt. Plezier wel. Shorttrack is zwaar; zonder liefde voor het spel houd je het volgens hem niet vol. Die liefde voelt hij zelf nog iedere keer als hij zijn schaatsen aantrekt. “Zodra ik op het ijs sta, voel ik me thuis.”

Zelfs op het grootste podium verdwijnt dat gevoel niet. Voor zijn eerste olympische A-finale op de 1000 meter in Milaan liep Jens het ijs op. Normaal probeert hij op zo’n moment vooral stoer en geconcentreerd te kijken. Nu lukte dat niet. Hij moest lachen. “Ik zei echt tegen mezelf: ***holy shit, hoe gaaf is het dat ik hier nu sta?”***

En nee, die drie olympische titels veranderen daar niets aan. Er zijn nog genoeg levels te gaan: nieuwe lijnen om te rijden, nieuwe tegenstanders om te lezen en inhaalacties om te leren. “Het spel is nog lang niet uitgespeeld.”

JENS IN HET KORT

GEBOREN: 6 oktober 2001 in Laren

OPGEGROEID: in Canada

VERENIGING: TRIAS Shorttrack

OLYMPISCHE SPELEN: Beijing 2022, Milaan 2026
Milaan 2026: goud op 1000 m, 1500 m en relay; brons op 500 m

VERDER: meervoudig wereld- en Europees kampioen

BUITEN HET IJS: motorrijden en videogames

MEER DAN IJS!

11STEDENHAL

Wie aan de Elfstedenhal denkt, hoort in gedachten vaak al het geluid van schaatsen. Maar wie verder kijkt dan de 400-meterbaan en de Blauwe Hal, ontdekt een verrassend veelzijdige locatie. Het complex is een dynamische ontmoetingsplek die zich naadloos aanpast aan de sfeer en omvang van elke bijeenkomst. Van een grootschalig congres met honderden bezoekers tot een besloten vergadering of intieme netwerkborrel; de flexibiliteit van het gebouw staat centraal.

Voor de zakelijke markt vormt deze sportieve omgeving een inspirerend decor. Waar sport en ambitie in het DNA zitten, krijgen symposia en congressen een extra dimensie. Tegelijkertijd transformeren de industriële, robuuste ruimtes moeiteloos in de perfecte setting voor een uitbundig personeelsfeest of beursvloer. Nog verrassender is hoe het pand zich leent voor persoonlijke vieringen. Met de juiste verlichting en styling ontstaat er een warme, romantische ambiance voor bijvoorbeeld een trouwerij, wat een prachtig contrast vormt met de sportieve basis van het gebouw.

De foto's bij dit artikel geven een mooi beeld van de uiteenlopende transformaties die de hal al heeft ondergaan. Ze onderstrepen waar de Elfstedenhal in de kern om draait: mensen samenbrengen. Of dat nu met de ijzers ondergebonden is, tijdens een zakelijk debat, of proostend op een huwelijk; de ruimte voor ontmoeting is grenzeloos.

'Waar sport en ambitie in het DNA zitten, krijgen symposia en congressen een extra dimensie'

ALS DE TOCHT KOMT, IS DE ELFSTEDENHAL HET EPISCH CENTRUM

‘WE HEBBEN NIEUWE HELDEN NODIG’

Dromen mag. Van dik, zwart ijs. Van bevroren sloten en kanalen. Van de Elfstedentocht. Mocht die verreden worden, dan is Jan Bakker de man die hem afkondigt. Vanaf dat moment staat heel Fryslân op scherp. De voorzitter van de Koninklijke Vereniging De Friesche Elf Steden blijft er nuchter onder. "We hebben zoveel goede mensen aan boord. Dat komt altijd goed."

Eén ding staat vast. Wanneer de Tocht der Tochten komt, is de Elfstedenhal het episch centrum van Fryslân, of liever gezegd van heel Nederland. Vanaf de afkondiging staat de hal volledig in het teken van de Tocht. Volgens Bakker kan dat ook niet anders. "Een Elfstedentocht hóórt in de Elfstedenhal te beginnen en te eindigen met de huldiging. Dat is niet meer dan logisch."

We spreken Bakker als het najaar in de startblokken staat en natuurijs nog mijlenver weg lijkt. Toch heeft het bestuur van de Koninklijke Vereniging De Friesche Elf Steden de eerste vergaderingen er al op zitten. Ook dat gebeurt voornamelijk in de Elfstedenhal.

"Draaiboeken doornemen, updates verzamelen, taken verdelen", somt Bakker op. "Met uitzicht op de 400-meterbaan kom je in elk geval in de juiste sfeer."

De mythe van het Elfstedenijs

Sowieso wordt er 's winters achter de schermen altijd gewerkt aan een mogelijke Elfstedentocht, zelfs zonder spoortje vorst. Zoals vorig jaar, toen diepvrieskou wekenlang op de loer lag. "De ijspluimen leken de goede kant op te gaan. We hebben toen al meerdere keren met het Wetterskip gezeten over het stopzetten of juist aanzetten van gemalen en pompen", zegt Bakker. "Als de kou invalt, willen we optimale omstandigheden creëren."

'Dé Elfstedentocht hoort in de Elfstedenhal te beginnen. Dat is niet meer dan logisch.'

In 2027 is het dertig jaar geleden dat de laatste tocht werd gereden. Bakker stond destijds als marathonschaatser in de startkooi. Hij reed mee in de kopgroep, tot aan Franeker. "Maar mede door het klunen sloeg kramp toe. Daarna ben ik in mijn uppie naar de finish gereden." Die ervaring maakt dat hij de mythe van de tocht van binnenuit kent. "En dat gaat zoveel verder dan wat er op het ijs gebeurt. De Elfstedentocht is een collectieve beleving."

Zelfs de Belgen willen het begrijpen

Hoe bijzonder dat is, beseft Bakker als hij erover vertelt aan buitenstaanders. "Zelfs in het buitenland proberen ze te doorgronden wat de Elfstedentocht zo bijzonder maakt." Zo sprak hij dit jaar een Belgische onderzoeker die in de Elfstedenhal zijn scriptie over de tocht presenteerde. Zijn inzicht? "Het is een evenement dat niet planbaar is, maar dat we allemaal heel graag willen. En als die kans zich voordoet, legt iedereen het werk neer en zetten we samen de schouders eronder. Hoe uniek is dat, in deze tijd?"

Maar hoe houd je zo'n collectieve beleving levend? Bakker hoopt vooral dat de Tocht niet nóg eens dertig jaar op zich laat wachten. "Maar we moeten het doen met wat we van de natuur krijgen." Ondertussen groeit er wel een generatie op die de Elfstedentocht nooit heeft meegemaakt. Daarom wil de vereniging de herinnering aan de Tocht doorgeven aan nieuwe generaties. Bijvoorbeeld door scholen in te gaan. "De jongeren van nu weten vaak al niet meer wie Henk Angenent of Klasina Seinstra zijn."

Kweekvijver voor toekomstige Elfstedenrijders

De schaatssport zou een nieuwe tocht goed kunnen gebruiken. "Hier in Fryslân hebben we het goed voor elkaar met twee prachtige ijsbanen én een prima schoolschaatsprogramma", zegt Bakker. "Maar in de rest van Nederland heeft de sport het moeilijk. We hebben nieuwe helden nodig, en daar helpt een Elfstedentocht bij." Zelfs een weekje goed natuurijs zou al welkom zijn, mijmert Bakker. "Dat brengt mensen naar buiten, en juist daar leer je écht schaatsen."

'Alles moet precies goed vallen. En dát gaat een keer gebeuren.'

De tocht heeft het ijs nodig. En het ijs heeft schaatsers nodig. Ook daarin speelt de Elfstedenhal een belangrijke rol. Niet alleen als plek voor start en huldiging, maar ook als plek waar nieuwe generaties schaatsers worden gevormd. "Hier zetten heel veel kinderen hun eerste schaatsmeters", zegt Bakker. "Hier komen mensen trainen voor de dag dat er wel natuurijs ligt, dat het wél gebeurt. Zonder hen geen volgende tocht."

Gaat die er, in een tijd van klimaatverandering, ooit nog komen? "Ja", zegt Bakker stellig. "Het wordt warmer, dat klopt. Maar de extremen worden ook groter. We kunnen dus nog steeds een heel zware winterperiode krijgen. Alles moet dan wel precies goed vallen. Maar ik ben ervan overtuigd dat het een keer gaat gebeuren."

Tot die tijd blijft het dromen. Van de wedstrijd- en toerrijders die zich verzamelen in de Elfstedenhal. Van de startkooi die opengaat. Van schaatsers die naar de Zwettehaven rennen, daar hun ijzers onderbinden en hun eerste streken op het ijs zetten. Onderweg naar nieuwe verhalen én nieuwe helden.

Van start tot huldiging

Zodra de Elfstedentocht wordt afgekondigd, wordt de Elfstedenhal het kloppend hart van de tocht. In twee dagen wordt de hal opgebouwd voor de inschrijving, de start en alles wat daarbij komt kijken. De dag voor de tocht schrijven wedstrijdrijders en toerrijders zich hier in. Op de dag van de tocht zelf vertrekken zo'n 350 wedstrijdrijders vanuit de startkooi. De circa 30.000 toerrijders volgen daarna in golven van 1.500 mensen, elke twaalf minuten een nieuwe groep. Vanuit de kantoren van de hal stuurt de wedstrijdleiding de hele dag aan. Zodra de laatste schaatser is vertrokken, wordt de hal omgebouwd voor de huldiging.

WIE IS JAN BAKKER?

Jan Bakker (1962) uit Wijnjewoude is sinds eind 2025 voorzitter van de Koninklijke Vereniging De Friesche Elf Steden. Een schaatser in hart en nieren: als marathonschaatser reed hij in 1997 mee in de kopgroep van de laatste tocht. Daarna bleef hij de sport trouw, onder meer als tocht- en wedstrijdleider van de vereniging en via verschillende functies bij Gewest Fryslân en de KNSB. Zijn drijfveer: zoveel mogelijk mensen, jong en oud, in aanraking laten komen met het ijs

SCHOOLSCHAATSEN BRENGT DUIZENDEN KINDEREN IN BEWEGING

ZO BLIJFT FRYSLÂN SCHAATSEN

Ooit leerden kinderen schaatsen zodra de sloten en vaarten dichtvroren. Maar winters met natuurijs zijn niet vanzelfsprekend meer. Dankzij het Schoolschaatsen maken duizenden basisschoolkinderen tóch kennis met het ijs en met langebaanschaatsen, shorttrack, kunstschaatsen en ijshockey. Vier lessen vol vallen, opstaan en vooral heel veel ijsplezier.

‘IEDER KIND MOET HET IJS KUNNEN ERVAREN’

Sport Fryslân coördineert het Schoolschaatsen namens de Provinsje Fryslân en helpt om zoveel mogelijk scholen warm te maken voor het ijs. Voor directeur Anne Jochum de Vries gaat het daarbij om veel meer dan leren schaatsen.

Anne Jochum: “Sytse Prins, ijsmeester van de Vereniging De Friese Elfsteden, zei ooit tegen mij dat ieder kind het recht heeft om de wille fan it riden te beleven. Om te ervaren wat schaatsen is: het glijden, de snelheid. Vroeger leerden kinderen het vanzelf zodra de sloten en vaarten dicht lagen. Nu die mogelijkheid er minder vaak is, is er des te meer reden om die beleving op een andere manier mee te geven.

Bij Sport Fryslân vinden we het daarnaast belangrijk dat kinderen goed en veelzijdig leren bewegen. Schaatsen is daar een mooi onderdeel van. Glijden, balans houden: op het ijs gebruik je je lichaam heel anders. Zo geven we kinderen niet alleen het plezier van schaatsen mee, maar houden we ook de schaatscultuur levend voor een volgende generatie.

Onze rol is coördineren, professionaliseren en aanjagen. En we dragen ook de financiële verantwoordelijkheid voor het programma. Binnen de mogelijkheden kijken we hoe we nog meer kinderen en scholen kunnen bereiken. Via ons netwerk van vakleerkrachten hebben we korte lijnen met scholen. Zij besteden vooraf in de gymles al aandacht aan het Schoolschaatsen. En met *‘Topper in de klas’* brengen we inspirerende sporters de klas in.

Wat ik bijzonder vind, is hoeveel mensen hier hun schouders onder zetten. De directeuren van de Elfstedenhal en Thialf leggen er hun ziel en zaligheid in, net als de coördinatoren en trainers. Ook de Vereniging De Friese Elfsteden, Gewest Friesland, de scholen en de ouders zijn onmisbaar. Samen zorgen ze dat duizenden kinderen elk jaar de wille fan it riden kunnen ontdekken: machtich, dêr dogge we it foar!”

SCHOOLSCHAATSEN IN DE ELFSTEDENHAL

7.000+ kinderen komen jaarlijks voor Schoolschaatsen naar de Elfstedenhal. **20 weken** per seizoen staat Schoolschaatsen op het programma, **4 ochtenden** per week komen schoolklassen het ijs op, **4 lessen** krijgt ieder kind, **4 disciplines** komen aan bod: langebaan, shorttrack, kunstschaatsen en ijshockey, **45 minuten** duurt een schaatsles, **120 kinderen** kunnen per uur het **ijs** op.

‘IN VIER LESSEN KUN JE AL ZOVEEL VERSCHIL MAKEN’

Jansien Kamstra coördineert het Schoolschaatsen in de Elfstedenhal. Twintig weken per seizoen ontvangt ze er vier ochtenden per week schoolklassen uit heel Fryslân. Ze ziet van dichtbij hoe kinderen steeds zekerder worden op het ijs.

Jansien: “Sommige kinderen komen hier binnen en hebben nog nooit schaatsen onder gehad. Zo’n eerste stap op het ijs is dan best spannend. Maar een paar lessen later rijden ze ineens hun rondjes. Zo mooi om te zien! In de eerste les draait het vooral om ijsgewenning. Hoe sta je recht op je schaatsen? Hoe rem je? En ook: hoe val je? Daarna laten we kinderen kennismaken met verschillende disciplines. Bij het langebaanschaatsen leren ze bijvoorbeeld in een treintje rijden, bij ijshockey krijgen ze een stick en een puck. Zo kunnen ze ook ontdekken: hé, misschien vind ik dit wel leuk.

We werken daarin samen met de verenigingen. Prachtig als ik daar later de kinderen terugzie die dankzij het Schoolschaatsen voor het eerst op het ijs stonden. Maar het allerbelangrijkste is dat iedereen zich op het ijs leert redden. En niet alleen de kinderen, hè? Ook de ouders die de kinderen brengen, mogen bij ons de baan op.

Als ze na vier lessen met meer vertrouwen het ijs afstappen, hebben we al heel wat bereikt. Zeker als er straks een winter komt waarin wél natuurijs ligt. Dan wil ik dat al die kinderen van het ijs kunnen genieten. Dat gun ik ze gewoon.”

‘Lekker schaatsen, dat vind ik heerlijk’

Mirte Kobus (10) uit Goutum kreeg op basisschool Het Klaverblad haar eerste lessen Schoolschaatsen. Vorig seizoen stond ze ook met haar klas van IKC Middelsee in Leeuwarden op het ijs.

Mirte: “Ik kon al wel een beetje schaatsen, maar dankzij Schoolschaatsen heb ik het echt beter geleerd. Je begint bij de basis: stevig op je benen staan, maar ook goed leren vallen. Want ijs kan best hard aankomen.

Wat ik fijn vond, is dat je steeds in een groepje schaatst dat bij je niveau past. Als je beter wordt, kun je weer een groepje hoger. Zo leer je steeds nieuwe dingen. In het begin is het altijd even inkomen, maar daarna lukt het gewoon weer.

Het allerleukste vind ik de Elfstedentocht aan het einde. Dan ga je over een brug en langs de elf steden om stempeltjes te halen. Echt fantastisch. Dan sta je daar na al die lessen ineens. Dat is gewoon de lol waarvoor je met z’n allen hebt geoefend.

Als ik elke week mocht kiezen wat we met gym gaan doen, zou ik voor schaatsen kiezen. Je bent helemaal vrij op het ijs, alles mag op je eigen tempo. Lekker schaatsen, dat vind ik heerlijk.”

Mirte

OG CAPITALS: VAN ZELFGENAAIDE SHIRTS NAAR DE EREDIVISIE

‘LEEUWARDEN MÓÉT WETEN WAT HIER GEBEURT’

Zestien jaar geleden naaiden ouders zelf nog logo’s op oude ijshockeyshirts. Inmiddels staat er een volwassen club, speelt het eerste team op het hoogste niveau van Nederland én zitten er bij topwedstrijden zo’n duizend mensen op de tribune. Maar het bestuur en hoofdsponsor OG Clean Fuels willen verder. Hun ambitie: van Leeuwarden een echte ijshockeystad maken.

De puck schiet over het ijs. Spelers vliegen langs de boarding en wisselen elkaar in hoog tempo af. Wie voor het eerst bij OG Capitals zit, weet soms nauwelijks waar hij moet kijken. IJshockey geldt niet voor niets als de snelste teamsport ter wereld. Voor spelers is het voortdurend vooruitdenken, positie kiezen en reageren. Of zoals voorzitter Pieter Poelsma het omschrijft: “Het is schaken in de allerhoogste versnelling.”

Juist die combinatie van snelheid, tactiek en fysieke kracht maakt ijshockey aantrekkelijk om live te beleven, zeker in de Elfstedenhal. “Je zit hier dicht op het ijs en voelt de intensiteit van het spel. Tel daar de sfeer op de tribunes bij op en je hebt alle ingrediënten voor een geweldige sportavond”, zegt bestuurslid Ivan Pakan.

In de ban van ijshockey

Ivan werd al vroeg door de sport gegrepen. Zijn vader Igor speelde ijshockey op hoog niveau in Tsjechoslowakije, vluchtte rond de Praagse Lente naar Nederland en belandde uiteindelijk in Leeuwarden, waar men eind jaren zeventig begon te ijshockeyen. Ivan groeide dan ook letterlijk met de sport op. “Die passie krijg je vanzelf mee.”

Pieter kwam er anders mee in aanraking. Hij was judoka toen hij als tiener een flyer voor ijshockey kreeg. Een proefles volgde. “Daarna was ik met het virus besmet.” Hij ging spelen en raakte later steeds meer bij de organisatie betrokken.

Opnieuw beginnen

Het ijshockey in Leeuwarden kende pieken en dalen. Toen Friesland Bank zich in 1995 als hoofdsponsor terugtrok, verdween het eerste team. Oud-spelers bleven recreatief doorspelen, maar een echte club was er lange tijd niet. Tot rond 2010 de vraag opkwam: waarom beginnen we niet opnieuw?

Zo gezegd, zo gedaan. Pieter schreef het businessplan: ditmaal moest er een club komen met een stevig fundament, te beginnen bij de jeugd. “De eerste vijf jaar hebben we bijna alleen maar geïnvesteerd in de ijshockeyschool en nieuwe aanwas.”
Hoe klein ze begonnen? Ivan: “De eerste begroting bedroeg amper 4.000 euro. Oude shirts werden tevoorschijn gehaald en ouders naaiden er zelf de juiste logo’s op.” Gelukkig waren er sponsors van het eerste uur, zoals OG Clean Fuels, P. de Vries en FGD die de club het juiste zetje gaven.

Langzaam begon het te lopen. De jeugdopleiding groeide, teams kwamen erbij. Inmiddels telt OG Capitals ruim 300 actieve ijshockeyers, vijf jeugdteams en verschillende teams voor senioren, recreanten en dames. Daarnaast houden zo’n 50 tot 60 vrijwilligers de club draaiende.

‘We horen bij de zes beste ploegen van Nederland’

Die groei zorgde na een jaar of vijf wél voor een luxeprobleem: de jeugdspelers werden ouder, maar een eerste team om naar door te stromen was er niet. “Toen wisten we: er moet een vlaggenschip komen.”

Dat staat er inmiddels, en hoe. Capitals 1 speelt in de Eredivisie, met een mix van lokaal talent en spelers uit Slowakije, Tsjechië en Finland. Pieter: “Ik denk dat we onderhand bij de beste zes ploegen van Nederland horen.”

Tegelijkertijd ziet hij dat er nog een wereld te winnen is. “Er zijn nog veel mensen in Leeuwarden die niet weten wat hier gebeurt.” Daarom wil de club meer mensen laten kennismaken met de sport én de sfeer rond de wedstrijden. “Als je één keer bent geweest, ben je verkocht”, zegt Ivan.

De ijshockeyers van morgen

Meer mensen naar de wedstrijden trekken is één ding. Voor de toekomst van de club is nieuwe aanwas minstens zo belangrijk. De jeugdopleiding blijft daarom de basis. “De droom is een eerste team waarin steeds meer eigen jeugdspelers het Capitals-shirt dragen.”

En dus begint het, net als zestien jaar geleden, bij de ijshockeyschool. Kinderen kunnen in de Elfstedenhal elke zondag kennismaken met de sport. Materiaal is beschikbaar en de eerste lessen zijn gratis. “Voor kinderen is het magisch”, zegt Pieter. “De snelheid, de techniek, lekker ravotten en je energie kwijt kunnen. Maar ze leren er ook discipline en teamspirit.”

Wie weet staat tussen hen wel een toekomstige speler van het eerste team. Met één groot verschil, glimlachen Pieter en Ivan: “Ditmaal hoeven de ouders geen logo’s meer op oude shirts te naaien.”

EEN AVONDJE OG CAPITALS BELEVEN?

Zin in een avond vol snelheid, actie en spektakel? Via de website van OG Capitals bestel je tickets of seizoenkaarten voor competitiewedstrijden, bekerduels en play-offs. Nog nooit bij een ijshockeywedstrijd geweest? Geen probleem. Vooraf kun je uitleg krijgen over het spel en regels zoals icing en offside. Daarna is het vooral: ogen op de puck en genieten van alles wat er op én rond het ijs gebeurt.

Bekijk het programma en bestel je tickets via **capitalsleeuwarden.com** of scan de QR-code.

(H)EERLIJKE KOFFIE:

DE IMPACT VAN EARTH COFFEE IN DE ELFSTEDENHAL

Vanaf 1 september schenken we in het restaurant van de Elfstedenhal met trots Earth Coffee. Voor ons is dit veel meer dan een nieuwe invulling van de menukaart; het is een bewuste keuze die naadloos aansluit bij de bredere, maatschappelijke rol die we als Elfstedenhal willen vervullen.

Als kloppend hart van schaatsend Friesland kijken we verder dan sport, gezondheid en vitaliteit. We willen verantwoordelijkheid nemen en een meetbare, positieve impact maken op de wereld om ons heen. De overtuiging van Earth Coffee sluit hier naadloos op aan: zij doneren honderd procent van hun nettowinst aan waterprojecten wereldwijd.

De symboliek in deze samenwerking is voor ons bijzonder krachtig. Waar wij in de Elfstedenhal dagelijks de magie van bevroren water inzetten om mensen te verbinden door middel van sport en plezier, dragen we door deze samenwerking direct bij aan het allerbelangrijkste fundament elders in de wereld: schoon en veilig drinkwater voor gemeenschappen die dat het hardst nodig hebben.

Met elk kopje koffie dat in ons restaurant wordt besteld, investeren we – samen met onze schaatsers, bezoekers en zakelijke partners – in een betere toekomst. Zo krijgt een moment van ontspanning na een intensieve ronde op het ijs, of een inspirerend gesprek tijdens een ontmoeting met de Businessclub, ineens een veel diepere en blijvende betekenis.

GENIET VAN DE KOFFIE,
PROEF DE IMPACT.

EARTH COFFEE

100%
BIOLOGISCH
gecertificeerde koffie

MAAK HET MEE IN DE ELFSTEDENHAL

11STEDENHAL

Deze momenten wil je niet missen, zet ze in je agenda!

Start seizoen	28 september
Business meeting	**8 oktober**
Herfstvakantie	10 t/m 18 oktober
Bikkelavond 1	24 oktober
11 jaar Elfstedenhal	**11 november**
Bikkelavond 2	14 november
Sinterklaas Fundag	29 november
Bikkelavond 3	12 december
11SSchool wedstrijd volwassenen	14 december
Kerstvakantie	19 december t/m 3 januari
NK Shorttrack senioren	**2 & 3 januari**
Bikkelavond 4	9 januari
Familie Fundag 2	24 januari
Wintertriathlon	13 februari
Valentijnsdag	14 februari
Marathon Cup Finale	**20 februari**
Voorjaarsvakantie	20 t/m 28 februari
Familie Fundag 3	28 februari
De Zilveren Bal	**4 maart**
11SSchool wedstrijd jeugd	21 maart
11Steden Finale Battle	25 maart
Familie Fundag 4	27 maart

Kijk op capitalsleeuwarden.com voor het speelschema van de OG Capitals

www.elfstedenhal.frl

Het snertweer is op komst!

Als er één gerecht is dat onlosmakelijk verbonden is met de winter, dan is dat snert! Op een koude winterdag is er niks lekkerder dan jezelf opwarmen met een heerlijke kop dampende snert. Chef André kookt honderden liters tijdens het schaatsseizoen.

'Zijn geheim? Voldoende tijd & goede producten!'

Eigenlijk is een goede snert helemaal niet moeilijk te maken. Je hebt maar een paar dingen nodig die echt belangrijk zijn, dat zijn: voldoende tijd, verse, eerlijke producten en een heleboel liefde!

Gebruik een lekkere rookworst en goed spek, het liefst vers van de slager. Dit verschil proef je echt terug.

Was je groenten goed, je wilt echt geen zand tussen je tanden wanneer je zit te eten. De kunst zit hem erin dat je de snert niet te hard doorkookt. Je brengt hem aan de kook en vervolgens zorg je ervoor dat hij tegen de kook aan zit, zo brandt je bodem niet aan. Dus neem vooral lekker je tijd.

INGREDIËNTEN:

1 half om half rookworst
1 pak blokjes spek
1 prei
2 uien
2 grote aardappelen
1/2 knolselderij
2 laurierbladeren
1 teen knoflook
1 grote winterwortel
Bosje peterselie
Een pak spliterwten
2 bouillonblokjes

Dit recept is goed voor
ongeveer 6 tot 8 personen.

RECEPT:

Breng 2 liter water aan de kook, voeg hieraan toe: het spek, de spliterwten, de bouillonblokjes en de laurierbladeren. Breng het geheel opnieuw aan de kook en zet het daarna laag, zodat het tegen de kook aan zit. Roer af en toe door.

Ondertussen schil je de wortel, aardappel en de knolselderij. Deze snijd je in blokjes van ongeveer 1 cm. Snijd de prei in ringen. Was al deze groenten en laat ze uitlekken in een vergiet. Vervolgens snijd je de ui en knoflook in fijne stukjes en hak je de peterselie.

De peterselie zet je opzij, want deze voeg je als laatste toe.

Voeg alle gesneden groenten toe aan de soep. Laat dit op lage temperatuur ongeveer 90 minuten garen. Roer af en toe en check of je eventueel wat water moet toevoegen of er juist uit moet halen.

Zijn de spliterwten zacht en vallen ze bijna uit elkaar, dan is het het perfecte moment om je rookworst toe te voegen. Snijd de rookworst in plakjes en roer deze samen met je peterselie door de snert. Voeg naar smaak eventueel wat peper en zout toe. Serveer met een lekker plak roggebrood en een goede stuk katenspek.

EET SMAKELIJK!

11SPLEZIER
VOOR JONG & OUD
11STEDENHAL
www.elfstedenhal.frl